

MZSW

Medezeggenschap
Sociale Werkgelegenheid

Vergroten van invloed op Arbo door de arbocatalogus

Donderdag 17 oktober 2024

Petra Oldenhage

MZSW

Medezeggenschap
Sociale Werkgelegenheid

Wat gaan we doen

- Korte kennismaking
- Waarom Arbo
- Rechten OR bij Arbo
- De Arbocatalogus – stand van zaken
- Actie

MZSW

Medezeggenschap
Sociale Werkgelegenheid

Korte kennismaking

Waarom aandacht voor Arbo

Arbo is:

- basis voor gezond en veilig werken
- Randvoorwaarde voor duurzame inzetbaarheid

Rechten OR bij Arbo

- Instemmingsrecht op alles wat gaat over arbeidsomstandigheden, ziekteverzuim en re-integratie *WOR artikel 27, lid 1d*
- Adviesrecht: sommige adviesplichtige taken hebben met Arbo te maken, zoals
  - Grote investeringen *WOR, artikel 25, lid 1h*
  - Technologische voorzieningen *WOR, artikel 25, lid 1k*
  - Maatregel betreffende milieu *WOR, artikel 25, lid 1l*

MZSW

Medezeggenschap
Sociale Werkgelegenheid

Aanvullende rechten OR bij Arbo

- Initiatiefrecht
- Recht op informatie
- Recht op scholing
- Recht op advies van deskundigen
- Recht op raadplegen achterban en kennis nemen van arbeidsomstandigheden

Instemmingsrecht - voorbeelden

- Veiligheidsbeleid en –procedures
- Keuze van en contract met Arbodienst
- Inrichting en aanstelling preventiemedewerker
- Beleid en procedure PBM's
- Vormgeving ziekteverzuimbeleid
- Inrichting BHV
- Uitvoering PAGO/PMO
- Arbovoorlichting en –instructie
- RI&E: uitvoering en plan van aanpak

Arbocatalogus

Hoofdstuk 1 Inleiding

In januari 2007 is de Arboret gewijzigd. Eén van de opvallendste veranderingen daarin is dat de Arbeidsregels in de jaren daarna grotendeels kunnen vervallen. De bedoeling is dat deze worden vervangen door afspraken die door werkgevers en werknemers op het niveau van de branche vastgelegd worden in een Arbocatalogus.

Werkgevers, werknemers en overheid hebben alle drie belang bij goede arbeidsomstandigheden. Goed arbeideid is een belangrijke factor bij het terugdringen van ziekteverzuim en arbeidsongeschiktheid. Daarnaast draagt het bij aan een hogere arbeidsproductiviteit. In de nieuwe Arboret wordt de verantwoordelijkheid voor goed arbeideid meer bij de werkgevers en werknemers gelegd. De overheid is namelijk van mening (mede door de vraag van de werkgevers en werknemers om minder regeldruk) dat arbeideid niet op gedetailleerd niveau door de overheid moet worden opgelegd. Het moet juist zoveel mogelijk tot stand komen binnen de bedrijven en de branches zelf, omdat dat zorgt voor maatwerk. In een Arbocatalogus beschrijven werkgevers en werknemers hoe ze voldoen aan doellovoorschriften van de overheid voor veilig en gezond werken. Die doellovoorschriften staan beschreven in de Arboret, het Arboretbesluit en de Arboretregeling.

Alle doellovoorschriften krijgen - waar dat kan - gezondheidskundige of veiligheidskundige grenswaarden. Zijn deze niet mogelijk? Dan worden er processnormen gebruikt, waarbij om onderwerpen, waarvoor de werkgevers of de branche nog belemmeringen hebben.

In de Arboretgeving zijn ook middellovoorschriften opgenomen. Werkgevers en werknemers moeten zich hier aan houden.

Rol sociale partners en Inspectie SZW

De sociale partners - dat wil zeggen de werkgevers- en werknemersorganisaties - zijn samen verantwoordelijk voor de manier waarop de doellovoorschriften worden ingevuld. Daarover leggen ze afspraken vast in een Arbocatalogus. In een Arbocatalogus staan ook de middelen waaruit de bedrijven kunnen kiezen om de door de Arboret gestelde doelen te bereiken.

Omdat een Arbocatalogus een privaatrechtelijke afspraak is tussen werkgevers en werknemers, maakt hij formeel geen onderdeel uit van de Arboret. Bedrijven moeten zich wel houden aan de afspraken die erin staan. Doen ze dat niet, dan moeten ze kunnen aantonen dat ze op een andere manier voldoen aan de doellovoorschriften uit de Arboret.

Als de sociale partners een Arbocatalogus hebben opgesteld, wordt deze eerst getoetst door de Inspectie SZW. Als hulpmiddel gebruikt de Inspectie SZW daarbij de branchebrochure, waarin de belangrijkste risico's voor een bepaalde branche worden benoemd. Na goedkeuring van de Arbocatalogus zal de Inspectie SZW minder vaak en minder intensief gaan controleren, mits de individuele bedrijven zich conformeren aan de inhoud. En als er wordt gecontroleerd, geldt de Arbocatalogus als referentiekader.

Rol werkgever

Iedere werkgever is verplicht om zijn werknemers voor te lichten over de risico's die het werk met zich meebrengt. En ook om hen voor te lichten over de maatregelen die deze risico's helpen beperken of wegnemen. Daarnaast moet de werkgever er op toezien dat de instructies en voorschriften worden nageleefd.

Rol werknemer

Ook de werknemer is medeverantwoordelijk voor zijn eigen veiligheid en gezondheid. En voor die van zijn collega's. Dat betekent dat werknemers aangesproken kunnen worden op hun gedrag. Veilig en gezond werken doe je met elkaar: de werkgever creëert de randvoorwaarden, zoals veilige machines, een goede organisatie, Persoonlijke Beschermingsmiddelen (PBM's) en goede voorlichting, instructie en toezicht. De werknemer moet zich daarnaast gedragen zoals in de instructie en regels is afgesproken.

De risico's op het gebied van arbeidsomstandigheden zijn in de SW-sector vooral persoonsgebonden, omdat de medewerkers in de SW-sector vaak één of meerdere beperkingen hebben. Dat is een groot verschil met reguliere organisaties, waar de risico's vooral functiegerecht zijn.

Branchebrochure Inspectie SZW

De Inspectie SZW heeft zich gerealiseerd, dat de regels op het gebied van arbeidsomstandigheden

Arbocatalogus
Geluid

0% VOLTOOID

- Over de toolbox
- Belangrijke informatie voor je begint
- Introductie Geluid
- Wettelijke bepalingen
- 1. LAWAAI
  - Wat is lawaai?
  - Voorkomen
  - Bewaarwording en signalering
  - Handelen
- 2. HINDERLUIJ GELUID
  - Wat is hinderlijk geluid?
  - Stromen en aanvullende informatie

Wat is lawaai?

Lawaai is ongewenst geluid, meestal met hoge geluidsniveaus. De sterkte ervan wordt gemeten in decibels (dB). Niet alleen de geluidsterkte bepaalt of lawaai schadelijk is. Ook de periode van blootstelling speelt een zeer belangrijke rol. Daarom wordt gebruik gemaakt van tijdgewogen gemiddelde geluidsniveaus. Voor lawaai op de werkplek gaat men uit van een achturige werkdag.

Naast de sterkte van het geluid en de duur van blootstelling, wordt de schadelijkheid van lawaai ook bepaald door:

- Impuls karakter:** plotselinge geluidspieken, bijvoorbeeld bij neerklappende pallets. Piekgeluiden boven 135 dB(C) worden onder lawaai gerekend.
- Frequentie:** gemeten in hertz (Hz) of kilohertz (kHz). De frequentie van een geluid nemen we

MZSW

Medezeggenschap
Sociale Werkgelegenheid

Arbocatalogus – het proces van actualisatie

- Gestart met de arbeidsrisico's PSA en Lawaai
- Positieve insteek: PSA → Sociale Veiligheid en Lawaai → Geluid
- Vrijwel geen aanvullende verplichte bepalingen – dus ook geen toetsing
- Stand van zaken
  - Oplevering 1^e twee toolboxen eind 2024
  - 2025: vervolg met nieuwe arbeidsrisico's

MZSW

Medezeggenschap
Sociale Werkgelegenheid

Arbocatalogus – een kijkje in de nieuwe catalogi

[Arbocatalogus Geluid](#) en [Arbocatalogus Sociale Veiligheid](#)

MZSW

Medezeggenschap
Sociale Werkgelegenheid

Actie en afsluiting

Wat ga jij na vandaag mogelijk anders doen als het gaat om Arbo?

Welk thema zou jij nu als eerste uitgewerkt zien in een volgende arbocatalogus?